KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

URHO KIERIMO Vastaava päätoimittaja Turku, puh. 11 490	RURIK PITKÄNEN Toimitussihteeri Liisankatu 27, E 10 • Puh. 38 154

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa • Hinta 30 markkaa koko vuodelta

N:o 2 Helmikuu	Postisiirtotili N:o 6825	1945 50. vuosikerta

Helsingin Kuuromykkäin Yhdistys 50-vuotias

Kirjoittanut tarkastaja *J. K. Palomaa.*

Helmikuun 12 päivänä 1945 täytti Helsingin Kuuromykkäinyhdistys 50 vuotta. Tämän hiljaisen maailman merkkitapauksen johdosta esitettäköön tässä eräitä piirteitä yhdistyksen pitkäaikaisesta toiminnasta pääkaupungin kuuromykkäin keskuudessa.

Sitä ennen mainittakoon, että maamme kuuromykkäinopetuksen isänä, puheopetuksen keksijänä ja sen ensimmäisenä käyttäjänä Suomessa ja koko Pohjoismaissa pidetään tarkastaja Abraham Argillanderia. Hän opetti vaimonsa kuuromykkä veljeä puhumaan, lukemaan ja kirjoittamaan. Hän ajatteli ja keksi itse opetustapansa. Tämä tapahtui 1760 tienoissa. Argillanderin keksinnöllä ei kuitenkaan ollut mitään seurauksia, vaan hänen yrityksensä jäi unhoon pitkäksi aikaa. Vasta 1846 perusti kuuromykkä opettaja Carl Oskar Malm Porvooseen Suomen ensimmäisen kuuromykkäinkoulun, jossa yrityksessä eräät yksityiset henkilöt, mm. J. L. Runeberg, avustivat häntä. Seuraava kuuromykkäinkoulu alkoi toimintansa Turussa 1860. Sen johtajaksi tuli Malmin koulun suosija ja auttaja, lämminsydäminen Porvoon piispa Carl Henrik Alopaeus. Virkansa ohella hän teki matkoja ympäri Suomea ja piti jumalanpalveluksia kuuromykille. Mm. Kuopiossa hänen vaikutuksestaan kuuromykkäin kohtaloa säälivät kansalaiset päättivät perustaa kaupunkiin kuuromykkäinkoulun. 1862 saatiinkin asianomainen lupa koulun perustamiseen. Vuotta myöhemmin opettajatar Anna Heikel perusti Pietarsaareen ruotsinkielisen kuuromykkäinkoulun. Näistä kouluista pääsi vuosien kuluessa oppilaita elämän kouluun. He hajaantuivat ympäri maata kotiseuduilleen ja muille paikkakunnille. Vuoteen 1895 mennessä oli heitä neljästä koulusta päästötodistuksen saaneita noin 800 henkeä. Lukuunottamatta heidän sielunhoidollisia asioitaan ei heillä ollut sanottavasti sivistyksellisiä harrastuksia. Heidän henkinen elämänsä oli puutteellinen. Päivän töistä vapautuneina he saivat viettää aikansa yksinäisyydessä.

Toiset heistä, mm. useat helsinkiläiset kuuromykät, joutuivat alttiiksi elämän viettelyksille. He kaipasivat yhdessäoloa toisten kohtalotovereiden kanssa.

Tämä huomattiin ensiksi maamme sivistyksen kehdossa. Siellä Turun kuurom. koulun opettaja kuuromykkä David Fredrik Hirn, joka oli Tukholmassa tutustunut koulunkäyneiden kuuromykkäin valistuspyrintöihin heidän omassa yhdistyksessään, perusti maamme ensimmäisen kuuromykkäinyhdistyksen 1886. Turusta tuli yhdistysaate kuvanveistäjä Albert Tallrothin välityksellä Helsinkiin, jossa perustettiin Helsingin Kuuromykkäinyhdistys, helmikuussa 1895. Sen perustamispäiväksi määrättiin Suomen ensimmäisen kuuromykkäinkoulun perustajan Carl Oskar Malmin syntymäpäivä, helmikuun 12 päivä. Perustajiin kuuromykkäin lisäksi, joiden edustavimmat henkilöt olivat mainittu Albert Tallroth ja herra Walter Stadius, kuuluivat eräät kuulevat lämminsydämiset kuuromykkäin ystävät ja hyväntekijät, mm. aistivialliskoulujen tarkastaja, sittemmin kouluneuvos, Walter Forsius, valtioneuvoksetar Julia Stadius ja toimittaja Julius Hirn. Sääntöjen tultua lopullisesti hyväksyttyä valittiin uuden hiljaisen yhdistyksen vakinaiseen johtokuntaan toimittaja J. Hirn, joka osasi täydellisesti kuuromykkäin viittomakieltä, puheenjohtajaksi, monien kuuromykkäin asiain aloitteiden tekijä, kuvanveistäjä A. Tallroth varapuheenjohtajaksi, rouva J. Stadius sihteeriksi ja herra W. Stadius rahastonhoitajaksi sekä herrat Walter Forsius, Hj. Westling ja A. Nordstedt. Tämän johtokunnan tuli aloittaa sivistys- ja valistustyö ja johtaa sitä pääkaupungin kuuromykkäin keskuudessa ja auttaa heitä neuvoilla sekä tukea heitä aineellisesti. Toistaiseksi yhdistys sai kokoontua Kasarminkadun kansakoulussa ja myöhemmin Sedmigradskyn pikkulastenkoulussa sekä sen jälkeen Suomalaisen Naisyhdistyksen huoneistossa vanhalla Ylioppilastalolla. Nyt kaupungin valtuustokin kiinnitti huomiota yhdistykseen ja antoi sille 500 markan vuotuisen apurahan opetuskurssien järjestämiseksi. Niiden opettajiksi saatiin viittomakielentaitoisia kuulevia henkilöitä, joista huomattavin oli kuuromykän opettajan L. Eklundin tytär, ylioppilas Elma Eklund, josta kuuromykät saivat myötämielisen, asialleen uhrautuvan ystävän pitkäksi ajaksi. Ensi vuosi yhdistyksen elämässä oli raskas. Siihen sisältyivät taloudelliset vaikeudet, huoneiston puute y.m. seikat. Kuitenkin koetettiin voittaa vaikeudet. Yhdistys oli niinkuin suuri perhe, jossa kaksikielisyys ei tehnyt haittaa. Kaikki tahtoivat parhaansa mukaan auttaa yhteistä asiaa. Kun Mikkelissä ilmestyi suomenkielinen kuuromykkäin lehti, tarvittiin myöskin ruotsinkielisille oma lehtensä. Sellainen saatiinkin »Tidskrift för dövstumma»-nimisenä ilmestymään 1897. Seuraavana vuonna ilmestyivät näiden lisäksi »Kuuromykkäin Joulu» ja »Dövstummas Jul», jotka vuosittain toivat kuuromykille joulutervehdykset aina vuoteen 1938 asti. Sitä paitsi oli yhdistyksen jäsenillä seuralehtensä »Kipinä» ja »Gnistan».

Yhdistyksen työtä häiritsi useat huoneiston muutokset. Se ei saanut pitkää aikaa olla Ylioppilastalollakaan, vaan sai sieltä muuttaa Tavastsjernan kouluun Pikku-Robertinkadun varrelle. Muutettuaan vielä kahdesta paikasta sai yhdistys erään lahjoituksen turvin vuokratuksi oman huoneiston Annankadun 8:ssa ja myöhemmin 1905 Annankadun 11:ssa, jossa yhdistyksellä oli ruokala ja kuuromykkäin tyttöjen koti. Vihdoin yhdistys sai pitempiaikaisen asunnon 1909 Rikhardinkadun 2:ssa, jossa oltiin vuoteen 1928 asti. Silloin yhdistys osti oman tilavan osakehuoneiston Liisank. 27:ssä.

Yhdistyksen jäsenten henkiseen huoltoon ovat kuuluneet ohjelmalliset iltamat ja juhlat, esitelmät, keskustelukokoukset, erilaiset opintokurssit ja kerhotoiminta. Jo 1898 alkoi hra Tallroth opettaa jäsenille »laulua», kauniiden plastillisten liikkeiden avulla esitettiin runoja, mm. »Maamme». Sitä on esitetty tavallisesti juhlissa. Esitelmätoimintaa ovat avustaneet useat kuulevat, mm. rva Alli Trygg-Helenius, rehtori Uuno Stadius, professori G. John Ramstedt, tohtori Rakel Jalas, tohtori Tigerstedt, rva Arasola, past. Arasola, fil. maist. Yrjö Karilas, rov. V. Louhivuori y.m. Sitä paitsi ovat esitelmöitsijöinä esiintyneet rov. H. Nyberg, past. U. Paljakka, rva Katri Pitkänen tarkastaja J. K. Paloma a, toimittaja R. Pitkänen, herrat Eino Karilas ja Lauri Vainola, nti Laina Vainola, hra C.-E. Martola y.m. N.s. pöytäkirjakokoukset ovat aina olleet sangen mielenkiintoisia. Niissä on esitetty ja keskusteltu mitä erilaisimmista kysymyksistä, jotka koskevat kuuromykkiä ja heidän elämänsä tarpeita.

Vuosien kuluessa on yhdistyksen työ ja toimintamuodot laajentuneet. Niinpä on sen piirissä syntynyt alaosastoja omine toimihenkilöineen. Niiden avulla on saatu työ erikoistettua vastaamaan jäsenten erilaisia harrastuksia. Niinpä naiset ovat perustaneet ompeluseuran ja Naisten kerhon, miehet Shakkikerhon ja molemmat yhdessä Raittiusyhdistyksen, joka »Surd»-nimisenä on muodostunut itsenäiseksi yhdistykseksi, Voimistelu- ja Urheiluseuran, joka myös on itsenäisenä liittynyt Suomen Kuuromykkäin Urheiluliittoon, Näytelmäseuran ja Nuorten kerhon.

Seurustelua Helsingin Kuuromykkäin Yhdistyksellä.

Näissä eri toiminnanmuodoissa jäsenet tarvitsevat kirjaston apua. Sellainen onkin perustettu yhdistykseen jo 1899. Vuosien kuluessa sen suomen- ja ruotsinkielisten kirjain luku nousee muutamiin satoihin.

Kirjoituksemme alussa mainittu opettaja D. F. Hirn, joka oli kuuromykkä ja osallistui tehokkaasti Helsingin yhdistyksen toimintaan, perusti pienille kuuromykille lapsille lastentarhan 1901. Hän kokosi heitä kotiinsa ja opetti heille mm. leikkiä ja kirjoitusta. Myöhemmin siirrettiin lastentarha yhdistyksen huoneistoon, josta se edelleen siirrettiin perustetun kuuromykkäin lastenkodin huoneistoon Perämiehenkadun varrelle. Vaikeiden aikojen vuoksi suljettiin nämä molemmat hyödylliset ainutlaatuiset pienten kuuromykkäin laitokset, ja niiden varat annettiin yhdistyksen hoitoon. Niiden tilalle ei ole vielä saatu uusia laitoksia syntymään.

Tutustuttaakseen työnantajia ja yleisöä kuuromykkäin työtaitoon järjesti yhdistys 1902 kuuromykkäin töiden näyttelyn Helsingissä. Se onnistui kaikin puolin hyvin, ja sen tarkoitus oli saavutettu. Myöhemmin on Kuuromykkäinliitto järjestänyt onnistuneet näyttelyt Turussa 1911 ja Helsingissä 1937, jossa viimeksi mainitussakin kuuromykkäsokea Frans Leijon herätti yleisön huomiota töillään ja työllään sorvinsa ääressä.

Helsingin Kuuromykkäin yhdistyksellä on aina ollut hyvät työsuhteen Helsingin Kuuromykkäin auttajayhdistyksen kanssa. Se on myötämielisesti suhtautunut Auttajayhdistyksen omistamaan Åvikin vanhain kuuromykkäin kotiin. Vuodesta 1914 se on — samoin kuin muuallakin — järjestänyt »Vanhain päivän», josta kertyneet varat on lahjoitettu sanotulle kodille. Auttajayhdistys taas puolestaan on monella tavoin auttanut ja edistänyt, etenkin viimeisinä vuosina Kuuromykkäinyhdistyksen toimintaa järjestämällä erilaatuisia hyödyllisiä kursseja jäsenille ja toimittamalla heille perunapalstoja Helsingin läheltä. Samoin se on auttanut jäsenten raittiustyötä esitelmien pitämisen ja raittiuslehtisten jakamisen muodossa.

Helsingin Kuuromykkäinyhdistyksellä on ollut onni saada johtoonsa taitavia kuuromykkäin työtä rakastavia henkilöitä. Sen puheenjohtajat ovat osanneet menestyksellisesti johtaa yhdistystä. He ovat olleet sekä viittoma- että puhekielen taitoisia. He ovat olleet työhönsä innostuneita ja harrastaneet kuuromykkäin parasta. Niinkuin jo mainittiin oli yhdistyksen ensimmäisenä puheenjohtajana toimittaja Julius Hirn, joka sanomalehtimiehenä julkisen sanan avulla teki kuuromykkäin asialle suuria palveluksia. Hänen jälkeensä tuli yhdistyksen puheenjohtajaksi 1902 Elma Eklund (Ignatius), joka erittäin ansiokkaasti johti opintokursseja ja esiintyi viittomakielen tulkkina. Puheenjohtajana hän toimi tarmokkaasti yhdistyksen taistellessa taloudellisissa vaikeuksissa. Hänen muutettua paikkakunnalta 1907 tuli puheenjohtajaksi toimittaja John Sundberg, joka sitä ennen oli ollut rahastonhoitajana ja varapuheenjohtajana. Hänen johdollaan yhdistys sai vaikean huoneistokysymyksensä onnellisesti ratkaistua, toimeenpanemalla myyjäisiä taloudellisen asemansa parantamiseksi. Hra Sundberg kuului ei ainoastaan oman yhdistyksensä, vaan myös Suomen Kuuromykkäinliiton keskeisimpiin johto- ja luottamushenkilöihin. Hänen vaikutuksensa kuuromykkäin asiain hoitoon ja huoltoon olikin sangen huomattava. Puhemiestointaan hän hoiti uskollisesti vuoteen 1936 asti, jolloin yhdistyksen puheenjohtajaksi tuli kirjaltaja Eino Karilas. Hänen toimintansa kuuromykkäin keskuudessa liittyy kauniina renkaana edellisten puheenjohtajain työhön. Lähteneenä hänkin sivistyneestä perheestä on hän valistuneena

ihmisenä puhe- ja viittomakielen taitoisena vaikuttanut kohtalotovereihinsa kohottavasti. Hänen täsmällisyytensä, sovitteleva johtajataitonsa ja huumorinsa sekä tyyneytensä ovat vaikuttaneet yhdistyksen elämään huomattavalla tavalla. Hänen aloitteistaan huomioitakoon mm. Helsingin kuuromykkäin voimistelu- ja urheiluseuran perustaminen monine urheiluharrastuksineen. Hra Karilaan puheenjohtaja-aikana Helsingin Kuuromykkäinyhdistys on elänyt huomattavaa nousukautta siunaukseksi sen jäsenille ja laajemmallekin kuuromykkäin piirille.

Paitsi puheenjohtajien toimintaa on myöskin yhdistyksen sihteerien työ huomioitava. Niinkuin edellä mainittiin oli yhdistyksellä onni saada ensimmäiseksi sihteerikseen valistunut henkilö, valtioneuvoksetar, kirjailija Julia Stadiuksen, joka kirjoituksin, puhein ja töin auttoi ja edisti hiljaista maailmaa. Toisena huomattavana henkilönä, joka on ollut yhdistyksen sihteerinä on mainittava fil. maisteri Sigyn Heikel, joka vuodesta 1907 asti on uhrannut aikansa ja voimansa kuuromykkäintyön palveluksessa sekä Viipurissa että Helsingissä. Paitsi sihteerin tehtäviä on hän osallistunut moniin muihin tehtäviin tunnontarkasti ja väsymättömästi, toimittaen mm. ruotsinkielistä kuuromykkäinlehteä ja hoitaen yhdistyksen rahavaroja.

Lopuksi on vielä mainittava vähän kuuromykkäin sielunhoidosta. Kuuromykkäinkoulujen alkuaikoina matkusti — niinkuin edellä mainittiin — koulun johtaja, pastori C. H. Alopaeus ympäri Suomea, käyden mm. Helsingissä, pitämässä jumalanpalveluksia kuuromykille ja toimittamassa muita papillisia tehtäviä. Hänen aloittamaansa työtä jatkoivat toiset papit, mm. Turun kuuromykkäinkoulun johtaja pastori A. E. Nordman kävi Helsingissä pari kertaa vuodessa papillisissa tehtävissä. Eräät maallikotkin pitivät hartaushetkiä pääkaupungin kuuromykille. Heistä on erityisesti mainittava neiti Elma Eklund, joka piti ns. sunnuntaikokouksia, joissa hän selitti ja opetti Jumalan sanaa kuuromykille.

Vihdoin saatiin maahamme perustetuksi 1908 kaksi kuuromykkäin matkapapin virkaa. Toisen papin asuntopaikaksi tuli Helsinki. Silloin kuuromykkäin sielunhoito tehostui ja uusi hengellinen elämä alkoi pääkaupunginkin kuuromykkäin keskuudessa versoa. Ensimmäiseksi matkapapiksi itäiseen, nykyiseen Tampereen piiriin määrättiin pastori Huugo Henrik Nyberg, joka harvinaisen suurella antaumuksella tehtäviinsä toimi kuuromykkäin sielunhoitajana 27 vuotta. Hänen toimestaan kuuromykät saivat oman kirkkonsa Suurkirkon sivurakennuksessa. Sinne hän hommasi kirkon kaunistukseksi Heffata-aiheisen alttaritaulun. Samoin hän perusti kuuromykkäin kirkkovaltuuston, joka tänä vuonna tulee toimineeksi 20 vuotta, ja alkoi pitää kuuromykkäin seurakuntajuhlia, joilla on ollut suuri vaikutus heidän hengelliseen elämäänsä. Sitä paitsi perustettiin silloin »Lesken ropo»-niminen säästölaatikkokeräys, josta keräytyneillä rahoilla avustetaan köyhiä kuuromykkiä. Rovasti Nyberg osallistui tehokkaasti ja lämmöllä myöskin kuuromykkäin sosiaaliseen työhön. Pääkaupungin kuuromykät muistelevat häntä ja hänen työtään kiitollisin mielin. Rovasti Huugo Nybergin kuoleman jälkeen tuli piirin papiksi pastori Urho Paljakka, joka jonkun vuoden kuluttua siirtyi Helsingin Töölön seurakunnan papiksi, osallistuen edelleen pääkaupungin kuuromykkäin työhön. Häntä seurasi matkapapin virassa pastori Lauri Paunu, joka parhaillaan hoitelee papillisia tehtäviä mm. Helsingin kuuromykkäin keskuudessa.

Vielä on mainittava, että Helsingin kaupungin Kirkkovaltuusto on myötämielisesti antanut vuosittain huomattavan avustuksen hiljaisen seurakunnan hengellisen elämän ylläpitoon. Se on sitä paitsi 1942 perustanut kuuromykkäin seurakuntasisaren viran, jonka ensimmäinen hoitaja, diakonissa Eeva Malmiala tämän vuoden alussa on aloittanut työnsä.

Tässä on lyhyesti esitetty Helsingin Kuuromykkäinyhdistyksen 50-vuotistoiminnan aika. Tämä ainutlaatuinen työ on ollut välttämätöntä yhteiskunnan varjopuolella elävien kansalaisten keskuudessa, sillä kuulovikansa vuoksi he eivät voi osallistua kuulevain yhdistyselämän moninaisiin rientoihin. He ovat tyytyväisiä, kun heillä on oma yhdistyksensä, joka huolehtii heidän henkisistä, hengellisistä ja taloudellisista tarpeistaan ja kasvattaa heitä yhä paremmiksi yhteiskunnan jäseniksi ja kansalaisiksi. Sentähden on toivottavaa, että Helsingin Kuuromykkäinyhdistys voisi edelleen nyt alkavalla toisella puolivuosisataisella ajalla jatkaa hyvin suoritettua työtään ja kehittää sitä pääkaupungin kuuromykkäin onneksi ja siunaukseksi.

HUOMATKAA!

Lehtemme tämä numero lähetetään vielä kaikille viimevuotisille tilaajille. Tämän jälkeen se lakkaa tulemasta niille, jotka eivät ole uudistaneet tilaustaan täksi vuodeksi. Siis kiiruhtakaa tilaamaan joko lähimmästä postikonttorista tahi suoraan toimitukselta.

VÄHÄN NUORISTA KUUROMYKISTÄ

Usein saamme lukea lehdistämme kirjoituksia, joissa nuoria kuuromykkiä varoitetaan tulemasta Helsinkiin työn hakuun. Varoituksista huolimatta ovat monet nuoret kuuromykät menneet sinne, toivossa saada sieltä työpaikka ja aloittaa elämänsä siellä.

Mistä johtuu tuo suuri vetovoima Helsinkiin? Tämän kysymyksen olen nähnyt monien vanhempien kuuromykkien tekevän nuorille, koettaessaan estää heitä menemästä sinne. Kerron erään esimerkin. Meitä kuuroja oli noin 10-henkinen joukko koolla. Mukana oli vain muutamia nuoria. Yksi näistä oli juuri vastikään Helsingistä tullut. Hän oli ollut hakemassa itselleen työpaikkaa sieltä, sen hän olikin onnistunut saamaan, mutta asuntoa ei. Siksi oli hänen palattava takaisin kotiinsa.

Ja mukana olleet vanhemmat kuuromykät kysyivät tältä nuorelta, että eikö hän ole lukenut k.m. lehdestä kuinka ankarasti varoitetaan sinne menemästä. Hän sanoi kyllä lukeneensa, mutta halusi kiellosta välittämättä päästä sinne. Tällä nuorella olisi ollut yhtä hyvät ansiomahdollisuudet lähikaupungissa. Toiset kysyivät häneltä: »Miksei hän voisi etsiä itselleen työpaikkaa lähikaupungista. Olisi hauskempaa senkin tähden että hänen kotinsa on lähellä tätä, joten hän saisi olla läheisessä yhteydessä omaisiinsa». Tähän hän vastasi, että hän haluaa vain Helsinkiin. Tuo ihmetytti vanhempia kuuromykkiä. He selittivät hänelle suurkaupungin vaaroja ja houkutuksia ja miten hän kokemattomana voisi siellä helposti joutua huonoon seuraan ja pilata elämänsä. Mutta tämä nuori henkilö sanoi, että elämä Helsingissä on vapaata ja hän rakastaa vapautta.

Mitä hän tarkoitti tällä vapaudella. Ja hän kertoi, että siellä nuoret k.m. eivät ole yhdessä vanhempien k.m. kanssa. He viettävät omaa elämäänsä. He eivät hyväksy vanhempia seuraansa, ja nämä vanhemmat k.m. ovat vetäytyneet loitolle heistä nuorista, jotka eivät kuuntele heidän neuvojaan ja opetuksiaan. Ja tätä sanotaan vapaudeksi. Onko tämä vapaus oikea ja hyvä? Sitä en tiedä.

Muissa yhdistyksissä ovat nuoret ja vanhat yhdessä, vanhemmat saavat nähdä nuorten elämää, ja jos he näkevät jotakin huonoa tai pahaa niin he neuvovat nuoria elämään oikein, ja nuoret kuuntelevat heidän neuvojaan. He ymmärtävät että vanhemmilla on kokemusta ja he ovat elämää nähneitä, joten he osaavat antaa hyviä neuvoja. Nuoret kunnioittavat heitä.

Olen itsekin nähnyt nuorten helsinkiläisten kehuvan toisille miten hauskaa heillä on ja kuinka vapaasti he saavat huvitella. Ja puheessaan he painostavat sitä että muut yhdistykset ovat vanhoillisia ja että vanhemmat kuuromykät ovat ahdasmielisiä, he eivät halua että vanhemmat neuvovat heitä.

Tällaiset puheet saavat aikaan sen, että toiset nuoret saavat polttavan halun päästä Helsinkiin, saadakseen nauttia tuosta vapaudesta, jota ei näy olevan muualla kuin yksin siellä.

»Susy.»

TURUN KUUROJENKOULUN OPPILAITTEN VANHEMMILLE

Kun kuurojen lasten vanhemmat usein lähettelevät rahaa lapsilleen siten, että lasten opettajat eivät tiedä mitään näistä rahalähetyksistä ja kun useinkin on sattunut tapauksia, että vanhemmat nimenomaan kehoittavat lapsiaan olemaan ilmoittamatta lähetetystä rahasummasta opettajalle, jotta lapset saisivat rahansa käyttää vapaasti omiin tarkoituksiinsa, niin tästä aiheutuvien epäkohtien poistamiseksi olisi lasten vanhempain otettava huomioon seuraava:

Koulun tarkoituksena on muun ohella ohjata lapsia säästäväisyyteen. Tämä käy kuitenkin vaikeaksi, jos opettaja ei voi ohjata lasten rahain käyttöä. Kuuron lapsen käsityskyky on hyvin rajoitettu. Vapaasti rahaa käyttäessään hän saattaa ostaa kaikella rahallaan makeisia, limonaadipulloja, postikortteja, muovailuvahaa tms. Hiljattain eräs oppilas sijoitti kaikki rahansa arpoihin. Esimerkkejä voisi luetella paljon. Varsin yleistä on, että he lainaavat rahoja toisiltaan. Varsinkin koulun päättyessä tullaan suurella joukolla ilmoittamaan, että he ovat lainanneet tovereilleen joskus huomattaviakin summia. Tätä on mahdoton välttää, jos opettajalla ei ole mitään tietoa lasten rahavaroista. Se johtaa myös vilpillisyyteen oppilaitten omissa tilivihkoissa tehdyissä merkinnöissä.

Kun opettajat koettavat ohjata oppilaitansa rahan arvon oikeaan ymmärtämiseen, sen oikeaan käsittelyyn ja säästäväisyyteen, niin tulisi kodin tukea heidän työtänsä, sillä lopulta on kysymys lasten omasta menestymisestä heidän elämässään. Kysymys on siis vain siitä, että vanhemmat lapsilleen rahaa antaessaan tai lähettäessään ilmoittavat asian myös opettajille tai lähettävät rahan suoraan hänelle tai koulun johtajalle.

Asiaa ei tule käsittää niin, ettei opettaja antaisi rahaa oppilaalle, kun hän sitä tarvitsee. Sitä annetaan kyllä tarvittaessa, vaikkakin harkiten, jolloin pieni summa koetetaan saada säästymäänkin. Seurataan periaatetta:

LIITTOMME UUTISIA

Keskushallituksen kokouksessa helmik. 4 p:nä päätettiin mm. seuraavista asioista:

Liiton vuosi- ja edustajainkokous päätettiin pitää tavallisten sääntömääräisten asiain käsittelyä varten Helsingissä Marianpäivänä, maaliskuun 24 p:nä ja lisätyn keskushallituksen kokous seuraavana päivänä, joka on sunnuntai.

Hyväksyttiin Haapajärven Kuurojenyhdistyksen säännöt.

Hyväksyttiin Kuuromykkäin Lehden uuden nimilaatan piirustukset ja päätettiin se ottaa käytäntöön.

Päätettiin lopettaa sotakummiavustuksen maksaminen tämän vuoden alusta.

Jaettiin saapuneitten anomusten perusteella sota-avustusrahastosta muutamille perheille pienempiä apurahoja.

Päätettiin lähettää Ruotsissa oleville Pohjois-Suomen kuuromykkäsiirtolaisille 25 kpl. Kuuromykkäin Lehteä ilmaiseksi. Myöhemmin heidän päästyään muuttamaan takaisin kotiseuduilleen tullaan harkitsemaan mahdollisuuksia heidän avustamisekseen uuden elämän alkuun.

Kiitollisuudella merkittiin Svenska Dövstum Tidningen nimisen Ruotsin Kuuromykkäin lehden antama 300 kr. suuruinen avustus Pohjois-Ruotsiin evakuoiduille kuuromykillemme.

Liiton helluntaiksi päätetyn 40-vuotisjuhlan ohjelman lopullinen hyväksyminen päätettiin jättää lisätylle keskushallitukselle. Samoin lykättiin kuuromykkäinopetuksen alkamisen 100-vuotisjuhlan ohjelmaehdotus lisätyn keskushallituksen harkittavaksi.

Kuultiin selostus tarkastaja J. K. Palomaan ja johtaja Urho Kierimon toimenpiteistä suurarpajaistemme järjestämisestä huhtikuun 15 ja kesäkuun 14 päivien välisenä aikana 1945.

Hyväksyttiin maksettavaksi vuoden 1944 jakamatta jäänyt esitelmäapuraha yhdistyksille entisen suuruisena kuluvan vuoden alussa.

»Ei hyvin syöden säästetä, säästäen hyvin eletään». On sanottu, että köyhän ihmisen tuntomerkki ei ole rahaton olento, vaan säästämään kykenemätön olento. Käsillä oleva kysymys vaikuttaa niin syvälti lasten tulevaan elämään, että oikeat otteet lapsen taloudellisen käsityksen kehittämiseksi vaativat kaiken tuen, myös sen suuren avun, minkä koti tässä kasvatustyössä voi opettajille antaa.

Urho Kierimo,
koulun johtaja.

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON VUOSI- JA EDUSTAJAINKOKOUS

pidetään Helsingissä Marianpäivänä, maaliskuun 24 p:nä seuraavan ohjelman mukaisesti:

24. 3. -45 klo 9 Jumalanpalvelus Kuurojen kirkossa.
» » 12 Liiton vuosi- ja edustajainkokous Balderin juhlasalissa, Aleksanterinkatu 12.
» » 19 Helsingin Kuuromykkäinyhdistyksen 50-vuotisjuhla Apollonkatu 11.
25. 3. -45 klo 10 Lisätyn keskushallituksen kokous liiton toimistossa, Liisankatu 27 E 10.

Liitto maksaa paluulipun hinnan III luokassa kunkin haaraosaston yhdelle edustajalle. Rautatiehallitukselta anotaan alennusta matkalipun hinnoista.

Edustajain valtakirjat on lähetettävä tarkastettavaksi liiton toimistoon, Helsinki, Liisankatu 27, E 10, ennen maaliskuun 15 päivää.

Hyväksyttiin liiton huoneiston korjauskustannukset ja päätettiin hankkia liiton toimistohuoneisiin tarvittavat verhot ja valaisimet sekä pyytää kustannusarvio vielä tarvittavasta kokoussalin lattian höyläyksestä ja muusta korjauksesta, mikä ei sisälly talon pommitusvaurioiden korjaussuunnitelmaan.

Valittiin Oy. Surdus Ab:n yhtiökokoukseen maaliskuun 23 p:nä liiton edustajiksi tarkastaja J. K. Palomaa ja herra Eino Karilas.

Päätettiin, että avustusta kuluvana vuonna annetaan ainoastaan uusille yhdistyksille, tavanmukainen määrä, koska liiton varat sattuneiden vaurioiden ja muiden ennakolta arvaamattomien seikkojen vuoksi eivät myönnä yhdistysten laajempaa avustamista. Helsingin Kuurom. yhdistykselle myönnettiin 1500 mk:n suuruinen juhlajulkaisun painatusavustus. Päätettiin suorittaa eräs esitelmämatkakorvaus Kajaanin Kuurojenyhdistykselle.

Sairaus- ja hautausapukassan säännöt, joihin keskushallituksen jäsenet olivat tutustuneet ja antaneet lausuntonsa, jätettiin tarkastaja J. K. Palomaan edelleen korjattavaksi ja esitettäväksi seuraavassa kokouksessa.

Turun Kuuromykkäinyhdistyksen kutsu pitämään liiton vuoden 1946 vuosikokousta Turussa sanotun yhdistyksen 60-vuotisjuhlien yhteydessä otettiin vastaan kiitollisuudella ja asian lopullinen päättäminen lykättiin lisätylle keskushallitukselle.

HELSINGIN KUUROMYKKÄIN AUTTAJAYHDISTYKSEN VUOSIKOKOUS

pidettiin tk. 14. pnä. Vuosikokouksen avasi yhdistyksen puheenjohtaja, tarkastaja J. K. Palomaa, joka valittiin myöskin kokousta johtamaan. Sihteerinä toimi pastori Lauri Paunu.

Kokoukselle esitetystä kertomuksesta kävi ilmi, että vielä kuluneenakin vuotena on sota koskettanut yhdistystä. Niinpä yhdistyksen omaisuutta vaurioitui helmikuun pommituksessa. Helsingin kuuromykkiä varten valittu diakonissa on joutunut edelleen olemaan muissa tehtävissä, ja yhdistyksen sihteeri on niinikään estynyt hoitamasta tehtäviänsä rintamapalveluksen takia. Kuolemantapauksen johdosta on yhdistys menettänyt varapuheenjohtajansa, esittelijäneuvos Ivar Groundstroemin.

Yhdistyksen toiminta on pyrkinyt seuraamaan entistä latuansa. Niinpä edellisten vuosien perunaviljelystoimintaa ryhdyttiin valmistelemaan viime kesäksikin, mutta Helsingin kuuromykkien haluttomuuden tähden oli hankkeesta luovuttava. Sen sijaan on Helsingin Kuuromykkäinyhdistystä monella muulla tavoin autettu. Niinpä perheenemäntien virkistyslomia, joista on saatu rohkaisevia kokemuksia, annettiin neljälle kuuromykälle äidille. Kesällä kiihtyneet sotatapahtumat rajoittivat jossakin määrin lomatoimintaa. Kukin loma kesti 10 päivää. Tarkoitukseen käytettiin yhteensä mk. 1.915:—.

Varattomille kuuromykille on jaettu suomen- ja ruotsinkielisiä joululehtiä ja -kirjasia 200 mk:lla sekä tilattu yhteensä 14 vuosikertaa molemminkielistä kuuromykkien omaa äänenkannattajaa. Yhdistys on maksanut eräälle kuuromykälle neidille evakuoinnin aiaiheuttaman 1.200:— markan suuruisen vuokravelan sekä antanut pitkäaikaisen, vaikean sairauden takia taloudelliseen hätään joutuneille kahdelle hengelle yhteensä 4.500:— markan suuruisen kertakaikkisen avustuksen.

Raittiusasian edistämiseksi on ostettu kuuromykille jaettavaksi sopivia raittiuskirjasia 300 mk:lla ja päätetty v. 1945 panna toimeen raittiusaiheiset kirjoituskilpailut. Kuuromykille ilmaiseksi jaettavan hengellisen julkaisun »Hiljainen Seurakunta» avustamiseksi on myönnetty mk. 500:—.

Yhdelle kuuromykälle on välitetty työtä ja kahdelle hankittu ammattiopetuspaikka. Johtokunta vuoden mittaan kokoontunut 6 kertaa.

Yhdistyksen toiminnan taloudellisille tukijoille haluaa johtokunta esittää kunnioittavat kiitoksensa. — Tämän jälkeen esitettiin kokoukselle yhdistyksen kuluneen vuoden tilit ja hyväksyttiin ne sekä myönnettiin asianomaisille vastuuvapaus. Johtokuntaan valittiin erovuoroinen jäsen fil. maist. Sigyn Heikel uudelleen ja uudeksi jäseneksi fil. maist. Yrjö Karilas sekä varajäseneksi neiti A. Schoultz. Tilintarkastajiksi tulivat rouva Rauha Nikolainen, neiti Adi Pyykkönen ja toimittaja Rurik Pitkänen.

Vuosikokousta seuranneessa johtokunnan kokouksessa valittiin sen puheenjohtajaksi tarkastaja J. K. Palomaa, varapuheenjohtajaksi fil. maist. S. Heikel, sihteeriksi pastori Lauri Paunu ja rahastonhoitajaksi neiti Rea Stadius.

Keskustelukysymykset on lähetettävä ennen maaliskuun 3 päivää liiton sihteerille, os.: Helsinki, Liisankatu 27, E 10, tullakseen huomioonotetuksi. Kysymystä tulee seurata lyhyt alustus tai ponsiehdotus perusteluineen.

KESKUSHALLITUS

URHO KIERIMO, puheenjohtaja — RURIK PITKÄNEN, sihteeri

TERVEHDYS PIEKSÄMÄN NIKKARILAN KUUROMYKKÄIN TALOUSKOULUSTA

Täällä talouskoulussa vietimme pienen, mutta hauskan laskiaisjuhlan koulun rukoussalissa kaikki tytöt yhdessä, sekä koulun uusi johtajatar ja paljon muita. Tänne saapui myöskin kutsuvieraana Mikkelin kuuromykkäinkoulun johtaja S. Pikkola, joka oli erittäin tervetullut.

Me tytöt olemme sanomattoman onnellisia, kun saamme oppia monenlaisia hyödyllisiä asioita ja tulla taitaviksi, niin pääsemme eteenpäin elämässä.

Alussa pidin tervehdyspuheen, sekä kuuro oppilas Lilja Kortenniemi lauloi kauniisti »Oi Jeesus hyvä paimenein». Sitten joimme hyvää korviketta laskiaisleivän kera. Runon lausuivat 2 tyttöä ja sen jälkeen oli kuva-arvoitus, jossa ensimmäisen palkinnon sai K. Seppänen, toisen S. Isometsä ja kolmannen käsityönopettajatar Aili Ruuth. Oli vielä monenlaisia hauskoja ohjelmanumeroita, huumorileikkejä ja kuva-arvoitus, jonka arvasi Kaija Laurila. Pieni raittiusnäytelmä oli myös.

Tytöt olivat harjoittaneet voimistelua, koska hartaasti haluamme voimistella ja iloitsemme, että tänne piakkoin tulee voimistelunopettaja. Oli oikein hauskaa viettää juhlaa

pitkästä aikaa. Toivomme, että vielä vastakin saamme viettää talouskoulussa kuuromykkäinjuhlat ja kaikki ovat tervetulleita.

Toivotamme kaikille Suomen kuuroille lukioille hauskaa kevään tuloa, menestystä ja Kaikkivaltias olkoon meidän kaikkien kanssamme ja varjelkoon Isänmaatamme.

Eräs oppilas.

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON JÄSENILLE

Liittomme arpajaisaika lähenee. Arpalippujen myynnin asiamiehiksi on tähän mennessä ilmoittautunut 60 henkilöä. Joko Sinä olet ilmoittautunut? Jos et vielä ole täyttänyt velvollisuuttasi, niin ilmoittaudu heti osoitteella: Suomen Kuuromykkäinliiton toimisto, Helsinki, Liisankatu 27.

Liittomme tarvitsee nyt Sinun myötätuntoasi ja apuasi. Liity siis asiamiesjoukkoon. Näin palvelet Liittoasi ja samalla ansaitset itsellesikin palkkiona rahaa.

Reippaasti vain toimeen!

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON 40-VUOTISJUHLAT

toimeenpannaan Helsingissä helluntaipyhinä, toukokuun 20—21 p:nä, arvokkaalla ohjelmalla, mistä täten yhteensattumien välttämiseksi haaraosastoille ilmoitetaan. Lähemmät tiedot juhlista julkaistaan myöhemmin.

URHEILUOSASTO

KUL:n hiihtomestaruuskilpailut

Kuopiossa on siirretty maaliskuun 10—11 päiviksi. Siis kilpailut eivät ole 4—5 päivinä maaliskuuta, kuten tammikuun Kuurom. Lehdessä ilmoitettiin, vaan ne järjestetään viikkoa myöhemmin, 10—11 päivinä. Syynä on yhteensattuma (TUL:n hiihtomestaruuskilpailut).

Siis tervetuloa Kuopioon maaliskuun 10—11 päivinä KUL:n hiihtomestaruuskilpailuihin ja samalla myöskin pujotteluhiihtokilpailuihin. Rautatiellä on myönnetty 25 % alennus, voimassa 8—13 3. 45.

Kilpailupaikka on lauantaina klo 14 hiihtokentällä ja sunnuntaina klo 10 alkaen Puijolla, missä myöskin pujottelu järjestetään heti mestaruuskilpailujen päätyttyä. Palkintokokoelma tulee olemaan monipuolinen ja arvokas. Useat kuopiolaiset liikkeet ovat jo tehneet lahjoituksia palkinnoiksi. — Pujottelussa tulee Kuopion K. U. jakamaan erikseen arvokkaat palkinnot.

Lauantaina ollaan junilla vastassa ja opastetaan erikseen kilpailijat ja huvimatkailijat majoituspaikkoihin.

Siis ei muuta kuin Kuopiossa tavataan maaliskuun 10—11 päivinä.

KUL:n yhdeksäs liittokokous

pidetään pääsiäislauantaina maaliskuun 31 p:nä klo 14 HKY:n huoneustossa Liisank. 27 A. Käsitellään sääntöjen 11 §:ssä mainitut asiat.

Edustajien valtakirjat lähetettävä maalisk. 15 päivään mennessä puheenjohtaja Urho Lehtimäelle, os. Turku, Stålarmink. 14—16. Liitto suorittaa kunkin seuran yhdelle edustajalle paluulipun hinnan. Rautatielippualennusta anotaan.

Keskustelukysymykset alustuksineen ovat lähetettävät ennen maaliskuun 15 päivää puheenjohtaja Urho Lehtimäelle, os. Turku, Stålarmink. 14—16.

KUL:n 25-vuotisjuhlat Helsingissä

IX:s liittokokous pidetään juhlavuosikokouksena maalisk. 31 pnä klo 14 Helsingin Kuuromykkäinyhdistyksellä.

Juhlaillalliset klo 19.00 ravintola Mikadossa, Mannerheimint. 6. Illallismaksu 150 on lähetettävä ilmoittautuessa ennen maalisk. 23 päivää os. hra Carl-Eric Martola, Helsinki, Döbelnink. 3 A 12.

Kunniakäynti seppeltenlaskuineen Malmin hautausmaalle huhtik. 1 p:nä. Lähtö junalla klo 8.55.

Liittoneuvoston kokous huhtik. 1 p:nä klo 14 Hels. Kuurom. yhdistyksellä. Sen aikana järjestetään muulle yleisölle retkeilyjä.

Juhlailtama huhtik. 1 p:nä klo 19.00 Helsingin V. yhteiskoulussa Apollonk. 11. Arvokas ohjelma. Pääsymaksu 40:-.

Esitelmiä ja keskusteluja järjestetään Helsingin Kuurom. yhdistyksessä huhtik. 2 p:nä klo 14.00. Maisteri J. H. Viherjuuri pitää mielenkiintoisen esitelmän saunakulttuurista.

KUL:n illanvietto huhtik. 2 p:nä klo 19 Helsingin Kuurom. yhdistyksellä. Lopuksi tanssia. Pääsy 40:—.

Majoituksesta juhlien aikana huolehtii jokainen itse. Parasta tilata huone jostakin hotellista tai matkustajakodista pari viikkoa aikaisemmin joko kirjeellä tahi puhelimitse, sillä asunnon saanti on nykyisin vaikeaa.

KUL:n 25-vuotisjuhlajulkaisu ilmestyy maaliskuussa sisältörikkaana ja runsaasti kuvitettuna. Hinta 20:— kpl. Tarmokkaita myyjiä otetaan jokaiseen yhdistykseen ja urheiluseuraan. Palkkiot: yli 20 kpl. 10 %, yli 50 kpl. 15 % ja yli 100 kpl. 20 %. Ilmoittauduttava, mainiten haluttu kappalemäärä, os. toimittaja Rurik Pitkänen, Helsinki, Liisank. 27, E 10.

HIIHTOMESTARUUSKILPAILUJEN palkintokokoelma on saatu erikoisen arvokkaaksi ja edustavaksi. Monet kuopiolaiset liikkeet ovat jo tehneet lahjoituksia ja lisää on tiedossa. Pujotteluun on niinikään hyvä palkintokokoelma valmiina. Kuopiolaiset itse harjoittelevat innokkaasti pujottelua (koska tietävät komean palkintokokoelman), niin että kyllä täällä miehen vastusta löytyy. — Mitä tulee juhliin, on ohjelmassa mm. nyrkkeilynäytös, jossa näyttää taitoaan kuuluisa Jussi Laaksonen, tätä nykyä yksi maamme parhaita nyrkkeilijöitä. Näytelmä »Miksi juuri minut naisit» varmasti naurattaa yleisöä. Lisäksi on huumoria, arvontaa (voita, kalakukko, sokerikaakku), kukkahuutokauppa, tanssia, pyykkipolkka y.m. y.m. Sunnuntaina palkintojenjakajaiset, joiden ohjelmassa on mm. KUL:n »pään» Urho Lehtimäen juhlapuhe, Arvo Arasolan esitelmä. Korviketta vehnäsen kera tarjoillaan kortitta, lopuksi pyörähdellään vaikka jitterbugia, jos ketä huvittaa, ehkäpä congaakin. — Huom.! Kilpailut ja juhlat ovat maaliskuun 10—11 päivinä. *Mila.*

LIEKSASSA pidetään Pohjois-Karjalan Kuurojenyhdistyksen *vuosikokous* maaliskuun 11 p:nä klo 13 Kevätniemessä A. Oinosella. Liiton asiamies Rurik Pitkänen saapuu kokoukseen.

Koska Itä-Karjalassa ei ole enää urheiluseuraa, keskustellaan samassa tilaisuudessa uuden *urheiluseuran perustamisesta* Lieksaan, että nuoret kuurot voivat jatkuvasti harjoittaa terveydenhoitoa urheilun avulla ja osallistua kilpailuihin.

Hiihtokilpailut pidetään Kevätniemessä samana päivänä, alkaen klo 9 aamulla. Hiihtäjiä pyydetään ilmoittautumaan maaliskuun 3 päivään mennessä os. Viljo Lackman, Lieksa, Koriseva, Jamaliniemi. *Illanvietto* järjestetään samana iltana arvokkaalla ohjelmalla, josta mainittakoon mm. näytelmät ja palkintojenjako. Korviketarjoilua. Sisäänpääsy 15 mk.

Sokerit mukaan. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

TIETOJA KOTIMAASTA

SALON Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidetään maalisk. 4 p:nä Halikon seurakuntahuoneessa (rippikoulussa). Liiton asiamies saapuu kokoukseen. Tervetuloa kaikki salolaiset ja ympäristöläiset saamaan virkeyttä oman yhdistyksenne toimintaan. Seurakuntahuone on Halikon kirkolla, jonne on 3 km Salosta.

VAASAN Kuuromykkäinyhdistys järjestää kirkkopäivät Palosaaren kirkossa maaliskuun 10—11 p:nä. Juhlat alkavat lauantaina klo 18. Kaikki läheltä ja kaukaa tervetulleita.

H.K.Y:n NUORTEN KERHON ensimmäiset hauskat Naamiaiskarnevaalit järjestetään maaliskuun 3 p:nä lauantaina klo 19. H:gin kuurom. yhdistyksellä. Huom.! Pukukilpailut ja tanssia. Tervetuloa hauskaan karnevaalijuhlaan!

HAAPAJÄRVEN Kuurojenyhdistyksen kokous pidetään maaliskuun 10 p:nä klo 18 elokuvateatterissa. Keskustellaan esitelmäpäivien järjestämisestä ensi kesäkuun 16—17 p:nä. Mahdollisesti tulee hra O. Heiskanen Iisalmesta puhujaksi. Lopuksi leikkiä.

Seuraavana päivänä järjestetään hiihtoretki. Sen jälkeen palataan samaan paikkaan, jossa on monenlaista ajanvietettä, mm. huutokauppa ja palkintojen jako. Sokerit mukaan. Tervetuloa uudet jäsenet.

KRISTIINANKAUPUNKI. *Kuurojenyhdistyksen perustava kokous* pidetään Kristiinassa Otto Kyynyn kahvilassa, Ratakatu 42, maaliskuun 18 p:nä klo 13. Toivotaan, että Suupohjan kuurot saapuvat runsaslukuisina kokoukseen. Majoituksesta huolehtii rouva Greta Lassfolk, jolle on ilmoitettava viikkoa aikaisemmin, os. Itäinen pitkäkatu 25, Kristiina.

Sokerit ja elintarvikekortit mukaan. Tervetuloa läheltä ja kaukaa. Liiton asiamies myöskin saapuu kokoukseen Helsingistä.

IISALMESSA järjestää kuurojen raittiusseura esitelmäpäivät maaliskuun 17—18 p:nä Keskuskansakoululla, alkaen lauantaina klo 15 ja sunnuntaina klo 10. Jos rovasti Otto Myyryläinen voisi saapua silloin Iisalmeen, pidetään sunnuntaina jumalanpalvelus. Esitelmänpitäjiksi ovat lupautuneet hra Otto Heiskanen ja oman seuran puhujat. Yhteismajoitus järjestetään. Ruokaa ja juomaa hankitaan riittävästi kaikille. Sisäänkäynti on Keskuskansakouluun pihanpuoleisesta pääovesta. Runsasta osanottoa toivotaan seuraamaan hyvää ohjelmaa.

KAINUUN Kuurojen yhdistyksen esitelmätilaisuudet pidetään Kajaanissa ensi huhtikuun 14—15 p:nä. Juhlapaikasta ilmoitetaan ensikuun lehdessä. Ohjelma vaihteleva. Hyvää juustoleipää huutokaupataan väliajalla. Esitelmän pitäjiksi toivotaan toimittaja R. Pitkänen, koneasentaja Otto Heiskanen, Toivo Heikkinen y.m. Pastori Heikki Hyvärinen tulee, pitäen jumalanpalveluksen. Siis Oulun k.m:n koulun käyneet kohtalotoverit ystävällisesti tervetulleita Kajaaniin. Yösijan tarvitsijoita pyydetään ilmoittautumaan ensikuun loppuun mennessä osoite: Herra Väinö Laitinen, Kajaani, Purola 230. Varattomat saavat maksutta yhteismajoitusta.

HANNES SORSA †. Ylistaron Tiilitehtaalla kuoli marraskuun 21 pnä puuseppä Hannes Sorsa. Hän oli syntynyt Maaningalla 18. 12. 1881. Hän kävi Kuopion kuurojen koulun ja antautui puusepän ammattiin. Työskenteli useassa eri paikassa

sekä Vaasassa, josta sitten siirtyi Ylistaron tiilitehtaalle. Nuorempana hän otti innolla osaa urheiluun, josta sai useita palkintoja. Hänellä oli poika ja tytär. Poika kaatui talvisodassa. Hän rakensi Ylistaron Tiilitehtaan lähelle oman sievän kodin jossa oli kamari ja keittiö, sekä yksi lisähuone. V. 1941 häntä kohtasi toinen suru sillä hänen ainoa tyttärensä kuoli keuhkokuumeeseen. Hän oli taitava kauppa-apulainen. Paljon surua kokenut isä seurasi nyt lapsiansa ikirauhaan. Hän oli Seinäjoen Km. yhdistyksen jäsen sen perustamisesta alkaen. Luonteeltaan hän oli hiljainen ja rauhallinen. Hänet haudattiin Ylistaron hautausmaahan 26 pnä marraskuuta 1944.

Seinäjoen K.m. yhdistys teki kunniaa hänen viimeiselle matkalleen ja laski seppeleen hänen haudalleen jonka nauhassa oli sanat: "Hannes Sorsaa kiitollisuudella muistaen Seinäjoen K.m. yhdistys." "Tutkimattomat ovat Hänen tuomionsa ja käsittämättömät Hänen tiensä." Hän oli rehti ja kunnon ihminen. Riidat hän laski leikiksi. Kevyt multa olkoon hänen hautakummullaan. Häntä jäi lähinnä suremaan puoliso.

KUOLLUT. Kesäkuun 16 p:nä kuoli ylikonduktöörin leski *Matilda Kaski* 79-vuotiaana Ilmajoella. Vainaja oli syntyjään viipurilainen ja oleskellut neljä vuotta evakkona Tampereella, kunnes muutti Ilmajoelle. Vainajaa jäi kaipaamaan ainoa tytär rva Helmi Tenkanen Tampereella.

Vainaja haudattiin Ilmajoen hautausmaahan.

Tampereen naistenkerhoon kokoontui 27 naista viettämään vainajan muistoa viime lokakuun 14 p:nä Tamp. k.m. yhdistyksen huoneistossa. Aluksi rva Helminen viittoi hengellistä laulua. Rva Helmi Tenkanen toi äiti-vainajansa tervehdyksen ja tarjosi kaikille läsnäoleville korviketta leipineen, juhlapöytä oli kauniisti koristettu kukilla ja hän sai useita surunosanottokukkia, koska vainaja oli naisten kerhon jäsen useita vuosia, kannattaen lämpimästi kerhon toimintaa. Sitten seurasi rva Ethel Mäkelän puhe Matilda Kaski-vainajasta ja hänen uhrautuvasta työstään Viipurin K.m. ompeluseuran hyväksi Viipurissa. (Rouva Mäkelä oli silloin Viipurin K.m. ompeluseuran puheenjohtajana). Juhlakokous seisaalle nousten kunnioitti hetken vainajan muistoa. Rva Sylvi Koskelan esittämän laulun jälkeen kertoi rva Kirsti Ahonen muistelmansa käynnistään vainajan hauskassa kodissa Viipurissa.

Tähän juhlatunnelmainen hautajaisjuhla loppui.

TAMPEREELLA KUOLI lyhyen sairauden jälkeen rouva *Tyyne Hilja Huupponen* 3 pvä marraskuuta, lähes 64 vuoden vanhana. Häntä jäi lähinnä kaipaamaan miehensä, suutari Armas Huupponen ja 3 lasta. Viime vuonna heiltä kaatui 1 poika isänmaansa vapauden puolesta. Marraskuun 19 p:nä siunattiin vainaja maan poveen. Kuuromykkien puolesta laskettiin kukkia ja annettiin adressi. Ja sitten vainajan muistojuhlaa vietettiin K.m. yhdistyksen huoneustossa.

TAMPEREEN Kuuromykkäin yhdistys toimeenpanee Kalevala iltaman lauantaina tulevan helmikuun 24 päivänä. Ohjelmasta toivotaan hyvää. Siis tervetuloa joukolla, läheltä ja kaukaa.

LOKAKUUN 14 PÄIVÄNÄ järjesti Helmi Tenkanen, o.s. Kaski Tampereen K.m. yhd. naiskerhon jäsenille äitinsä, *Tilda Kaski*-vainajan muistojuhlan. Puheenjohtaja, neiti Siiri Talvia ilmoitti puheessaan, että rva Tilda Kaski-vainaja on määrännyt testamentissaan jonkun summan rahaa naiskerholle. Korvikkeen juotua rva E. Mäkelä piti kauniin muistopuheen vainajan muistolle. Vainaja on toiminut sydämensä lämmöllä Viipurin Kuuromykkäin yhdistyksen ja erikoisesti ompeluseuran hyväksi ja myös Viipurin K.m. auttajayhdistyksessä. Kotinsa on ollut Viipurissa myös vieraanvarainen kuuromykille ystäville.

60 VUOTTA täyttää puuseppä *K. H. Virmavirta* (ent. Vieno) Turussa maaliskuun 5 p:nä.

40 VUOTTA täyttää maalisk. 18 p:nä emäntä *Elsa Laitinen*. Hän on syntynyt Säkkijärvellä ja asuu nykyään siirtolaisena Alajärven Kivijoella. Onnea 40-vuotiaalle Elsalle ja pitkää ikää. *K. L.*

YLEISÖLTÄ. On ihmeellistä, että vieläkin näin suurten kokemusten ja kärsimysten jälkeen, joku voi kadehtia ja suhtautua ynseästi karjalaiseen, joka rehellisesti ja kovalla työllä on koko ikänsä leipäänsä ansainnut. Eikö meillä täällä Jyväskylässäkin olisi sijaa kaikille, miksi ryhtyä ikäviin juorupuheisiin ja niiden kautta tehdä toisen ihmisen taakka vielä raskaammaksi kuin mitä se on kotinsa jättäneellä muutenkin. Varsinkin meidän kuuromykkien keskuudessa pitäisi vielä paremmin ymmärtää toinen toisiamme, kun vähälukuisina muodostamme ikäänkuin pienen perheen, jonka jäsenten parhaansa mukaan pitäisi yrittää auttaa ja tukea toisiansa. Toivottavasti tämä pieni huomautukseni huomioidaan ja asiat paranevat itsestään.

Katkeroitunut karjalainen.

RIIHIMÄEN Kuurojen yhdistys järjesti 5—6 pnä jouluk. esitelmä- ja kirkkopäivät. Juhlat pidettiin Riihimäen Pohjoisella kansakoululla. Yleisöä oli saapunut n. 50 henkeä.

Esitelmäpäivät aloitettiin 5 p:nä illalla klo 18. Juhlan aloitti rva Hilja Kuusela tervehdyspuheella, toivottaen kaikki tervetulleiksi, esittäen samalla »Työn laulun».

Tämän jälkeen nousi puhujan paikalle hra Vainola esitelmöimään. Esitelmän aiheeksi hän oli valinnut aiheen Suomen ja Venäjän sodista. Seurasi sitten hra Arvo Leimun esitelmä »Kun Lahti sai rautatien 75 v. sitten.

Pidettiin tauko, jolloinka yleisö käytti ravintolaa hyväkseen.

Rva Kuusela esitti laulun »Meidän maa». Se on erikoisen kaunis laulu ja kun rva Kuusela osasi sen niin kauniisti esittää. Tämän jälkeen seurasi hra Vainolan hyvä esitelmä »Kielletty hedelmä».

Seurasi kaunis kuvaelma nimeltään »Maan korvessa» tai oikeammin »Suojelusenkeli». Sen esittivät nti Irja Hepolammi ja pikkuinen Kirsti Leimu. Kuoro esitti laulua.

Pienen tauon jälkeen saapui joulupukki tuoden runsaasti lahjoja. Herra Vainola esitti sitten ihmeellisiä taikatemppujaan. Hrat Leimu ja Keskinen esittivät hauskoja ilveilyjään. Aikaa jäi vielä leikkimiseenkin ja sitten lähdettiin nukkumaan.

6 p:nä, itsenäisyyspäivänä kokoonnuttiin samaan paikkaan.

Tämä päivä vietettiin kirkkopäivän merkeissä, juhla aloitettiin klo 12. Rva Kuusela esitti taas yleisön pyynnöstä laulun. »Meidän maa». Kuoro esitti hengellisen laulun »Älä viivy». Hra Vainola piti esitelmän kuuromykkäin koulun 100-vuotisjuhlasta, joka on v. 1946 ja hän kertoi vielä muitakin kuuromykkiä koskevia asioita.

Tämän jälkeen kuuromykkäin hyvä ystävä, pelastusarmeijan adjutantti nti Kruhse Helsingistä esitti kauniin hengellisen laulun, »Taakse vuorten» ja kertoi hengellisen elämän perustuksesta. Sitten saapui pastori Paunu joukkoomme. Pienen tauon jälkeen pastori Paunu piti itsenäisyyspäivälle sopivan puheen. Adjutantti Kruhse esitti laulun »Kun tulin lapseks Jumalan». Tämän jälkeen pastori Paunu kertoi omasta elämästään, miten hän tuli kristityksi. Rva Kuusela esitti sitten kolmannen kerran yleisön pyynnöstä laulun »Meidän maa». Sitten seurasi adjutantti Kruhsen puhe, laulu ja loppurukous.

Pastori Paunu sitten vielä puhui lyhyesti. Rva Kuusela kiitti adjutantti Kruhsea, pastori Paunua sekä hra Vainolaa kaikesta.

Niin sitten päättyivät nämä hyvin onnistuneet päivät. Erikoisesti painui mieleen kirkkopäivä joka oli niin uutta meille, sillä vietimmehän ensi kerran kirkkopäivää.

KUOPION Kuuromykkäin Yhdistyksen vuosikokous pidettiin tammikuun 21 päivänä kuurojenkoululla. Puheenjohtaja A. V. Hartikainen avasi kokouksen lyhyellä puheella, jossa teki katsauksen edellisen vuoden toimintaan. Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin tämän jälkeen Aleksi Savolainen ja sihteeriksi Teuvo Lillunen.

Toimintakertomuksen edelliseltä vuodelta esitti sihteeri rva Milja Savolainen, mikä hyväksyttiin sellaisenaan. Rahastonhoitaja Aarne Holopainen luki tilikertomuksen tilintarkastajain lausuntoineen. Johtokunnalle myönnettiin tilivapaus. Apukassan tilikertomuksen esitti sen hoitajan opettaja Elsa Aallon puolesta rva Milja Savolainen. Katsottiin, että apukassa on varsin tarpeellinen yhdistyksen jäsenille, mutta koska tätä nykyä useammat mieluummin tallettavat rahansa pankkeihin, päätettiin apukassan toimintaan nähden jäädä odottavalle kannalle. Myönnettiin tilivapaus apukassan hoitajalle.

Puheenjohtajaksi valittiin huutoäänestyksellä uudelleen hra A. V. Hartikainen. Johtokuntaan suljetuilla lipuilla herrat Tenho Broman, Teuvo Lillunen ja Aleksi Savolainen sekä nti Anna-Liisa Partanen. Varalle Aarne Holopainen ja Åke Sohlström.

Tilintarkastajiksi valittiin johtaja Kosti Lehtinen ja opettaja M. J. Ikonen, varalle Jussi Väisänen.

Vuosikokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi rva Milja Savolainen ja Aarne Holopainen. — Jäsenmaksut koroitettiin kaupunkilaisilta 15:—, maalaisilta 10:—, lisäksi Liittovero 5:—. Edustajaksi Liiton kokoukseen val. A. V. Hartikainen, varalle nti Anna-Liisa Partanen.

Myöhemmin pitämässään kokouksessa valitsi johtokunta varapuheenjohtajaksi Tenho Bromanin, sihteeriksi Teuvo Lillusen, rahastonhoitajaksi Aleksi Savolaisen ja jäsenkirjuriksi Anna-Liisa Partasen. — Yhdistys järjestää esitelmäpäivät Helluntaina toukokuun 20—21 päivinä. Hyvä ohjelma.

TAMPEREEN Kuuromykkäinyhdistyksen vuosikokous pidettiin sunnuntaina tammikuun 14 pnä.

Tilaisuuteen oli saapunut noin 48 henkeä, se oli viime vuotista pienempi, johtuen siitä, että matkavaikeuksien takia ei enemmistö jäsenistä voinut saapua tilaisuuteen.

Kokouksen avasi edellisen vuoden puheenj. herra Matti Katainen, lausuen avauspuheessaan kokouksen yleisöä tervetulleeksi ja totesi samalla sen laillisesti kokoonkutsutuksi.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin herra Janne Lehtimäki ja sihteeriksi rouva Oili Korppi.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin neiti Siiri Talvia ja rouva Kirsti Ahonen.

Luettiin vuoden 1944 tili ja toimintakertomukset, jotka hyväksyttiin ja johtokunnalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus.

Vuoden 1945 puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti edelleen herra Matti Katainen.

Johtokuntaan valittiin lippuäänestyksellä herrat Kauko Mäkelä, Janne Lehtimäki, Kalevi Lepojärvi ja Veikko Jalonen, rouvat Oili Korppi ja Sylvi Koskela sekä varalle rvat Sofia Helminen ja Helmi Tenkanen.

Tilintarkastajiksi valittiin edelleen neiti Siiri Talvia ja rouva Liisa Helle, sekä varalle rouvat Ethel Mäkelä ja Kirsti Ahonen.

Suomen K.m. Liiton vuosikokoukseen valittiin äänestyksellä rouva Kirsti Ahonen ja herra Matti Katainen sekä varalle herra Kauko Mäkelä.

Järjestysmiehiksi valittiin hrat K. Kumpulainen ja K. Lankinen.

Huvitoimikunnan puheenjohtajaksi valittiin rouva Oili Korppi ja muiksi rva Sylvi Koskela, herrat Toivo Aittomäki, Kunto Irri ja Veikko Jalonen.

K.m. yhdistyksen taloudenhoitajaksi valittiin herra Jaakko Ikkelä.

Hyväksyttiin pitää opintokerhot joka toinen viikko, keskiviikkoisin ja opettajaksi herra Kauko Mäkelä.

Yhdistyksen ja Urheiluseuran kirjeenvaihtajaksi valittiin rva Oili Korppi.

Johtokunta keskuudestaan valitsi varapuheenjohtajaksi herra Janne Lehtimäen, sihteeriksi rva Oili Korpin, rahastonhoitajaksi herra Matti Kataisen, jäsenmaksujen kantajaksi herra Kalevi Lepojärven ja matkarahaston ja kirjastonhoitajaksi rva Helmi Tenkasen. *Oili Korppi,* sihteeri.

RAITTIUSSEURA „SURD"in vuosikokous pidettiin Helsingissä tammik. 28 pnä. Vuosi- ja tilikertomukset esitettiin ja johtokunnalle myönnettiin tilivapaus. Hra S. Månsson pyysi saada vapautusta puheenjohtajan ja johtokunnan jäsenen toimesta sairautensa takia. Puheenjohtajaksi valittiin Vihtori Nurmo. Monivuotinen sihteeri rva Katri Pitkänen pyysi myös saada vapautuksen johtokunnasta voittamattomien esteiden tähden, mikä täytyi pakostakin ja ikävällä mielellä myöntää hänelle toistaiseksi. Johtokuntaan valittiin Hj. Sandblom, Ida Mouton, Solveig Karilas ja Lyyli Färdig, varalle Väinö Tuominen ja Oskar Bergman. Jäsenmaksu korotettiin 10:— kuluvalta vuodelta. Johtokunta valitsi varapuheenjohtajaksi Ida Moutonin, sihteeriksi L. Färdigin, rahastonhoitajaksi Hj. Sandblomin ja jäsenmaksujen kerääjäksi ja kirjastonhoitajaksi S. Karilaan.

KUULUMISIA Tampereen Shakkikerholta. Huomio, niille, jotka valmistautuvat keväällä matkusteluun ja huvitteluun, niin suunnatkaa matkanne tänne päin ihanaan, Suomen sydämeen, viettämään iloista kevättä ja samalla hauskoja iltoja k.m. yhdistyksen huoneustossa, jossa shakkikerho toimeenpanee iltaman kuuroille laajoine ja iloa pursuvine ohjelmineen.

Kannattaa kai tulla pitkästä aikaa tänne katsomaan Suomen komeata »Manchesteria», sillä tämä kaupunki on läpäissyt pommitusajan paljon vähemmin vaurioin kuin toiset Suomen kaupungit, niin täälläpä on rauhan tuntua, oikein entisen hyvän rauhan ajan malliin.

Ottakaa tämä muistiinne ja katsokaa lähikuukausien aikana ilmestyvää K.m. lehteä, tietäen, että milloin täällä kevätiltama riemuineen alkaa.

Siis näkemiin. *K. L—vi.*

PARHAIMMAT KIITOKSEMME lähetämme täten kaikille niille kuuroille, jotka Lahden joulujuhlassa jouluk. 31 p:nä antoivat meille apuaan meitä kohdanneessa ryöstössä kärsimässämme vahingossa.

Riihimäellä 30. 1. 45. *Olga ja Otto Virtanen.*

KIITOS. Sydämellinen kiitokseni yhdistyksille, sekä yksityisille ystävilleni lähellä ja kaukana, jotka arvokkain lahjoin, kirjein ja kortein muistivat minua 45 vuotispäivänä. *Otto Simonen.*

SYNTYNYT

Terve poika

Velaatta 16. 12. -44.

Selma ja Toivo Niinikangas.

Hyvää jatkoa vuodelle 1945

toivottavat:

HUITTINEN: Hilda ja Juho Loima,
Maria Ketola,
Frans Juurakko.

PIETARSAARI: Agnes Lindberg.

Oy. Surdus Ab:n Yhtiökokous

pidetään Helsingissä, Kuuromykkäin Yhdistyksen huoneustossa Liisankatu 27, A 8, perjantaina maaliskuun 23 p:nä klo 19.

Esillä yhtiöjärjestyksen 9 §:ssä mainitut asiat. Johtokunta.

Muutamat rehelliset ja tarmokkaat mies- ja naispuoliset

MATKA-ASIAMIEHET

saavat paikan. Hyvä provisio ja vapaat matkat. Lähemmin

J. A. Håkans
Vaasa
Kapteenink. 33 B 22.

HELSINGIN KUUROMYKKÄINYHDISTYKSEN 50-VUOTISJUHLA

vietetään Helsingin V Yhteiskoululla Apollonkatu 11:ssa Marianpäivänä maalisk. 24 p:nä klo 19

OHJELMA:

Tervehdyspuhe, hra E. Karilas
Lausuntaa, nti M.-L. Hoffren
Juhlapuhe, pastori U. Paljakka
Tanssiesitys
Näytelmäkappale »Maamme», mukaellut R. Hertzberg, henkilöt: Senaattori T. Rikström, Karl, hänen poikansa E. Levänen, Helga, hänen tyttärensä M. Virtama, Adjutantti P. Miettinen.
Vapaa sana *Pääsymaksu 30 mk.*

H. K. Y:n juhlailtama

järjestetään omassa huoneistossa, Liisank. 27 A:ssa sunnuntaina maaliskuun 25 p:nä klo 19

OHJELMA:

Tervehdyspuhe
Runonlausuntoa
Historiikkia
Huumoria ja tanssia.

Pääsymaksu 20 mk.

Helsinki 1945, Oy. Surdus Ab.